

1-10-21

Stop op stroom onacceptabel

Friso de Zeeuw (voorzitter van Economisch Forum 'Holland boven Amsterdam')

In grote delen van Noord-Holland dreigt een stop op nieuwe grote stroomaansluitingen, voor een periode van vier jaar.

Dat betekent onder meer een blokkade op nieuwe bedrijfsvestigingen en uitbreiding van bestaande bedrijven. Dat betekent ook een forse terugslag in de economische ontwikkeling van de regio, de werkgelegenheid en imagoschade als aantrekkelijke vestigingsregio.

Bovendien komt zo de duurzame energietransitie in gevaar, zoals aansluiting van zonnepanelen op daken en duurzame energievoorzieningen op bedrijventerreinen. Afwending van de ramp vergt een korte-termijn-actieprogramma. Maar eerst wil ik ingaan op de oorzaken.

We moeten hier onomwonden spreken van falend overheidsbeleid. In de eerste plaats gaat het bij elektriciteitsvoorziening om een klassieke nutsvoorziening, een levensader voor ons persoonlijk, en voor het maatschappelijk en economisch leven.

Vergelijk het met weg-infrastructuur waarop de autoverkeer niet alleen in de spits, maar onafgebroken in de file staat. Het is daar zo druk dat de overheid voor deze wegvakken een maximum aantal auto's bepaalt. Dat zou iedereen krankjorum vinden.

Verder valt het op dat het diezelfde overheid is die ons voortdurend achter de broek zit om van gas af te gaan, over te schakelen op 'elektrisch'. En dat met inschakeling van duurzame bronnen als windmolens en zonnepanelen. Hier werkt men dus grandioos langs elkaar heen.

In de derde plaats hebben overheidsinstanties en hun eigen energiedistributiebedrijven Tennet en Liander deze vastloper aan kunnen zien komen. Het excuus dat planning en realisatie van nieuwe kabels, leidingen, onderstations en transformatorhuisjes zoveel tijd kost - gemiddeld zeven jaar - gaat niet op. Al in 2008, dus 13 jaar geleden, waarschuwde het bedrijfsleven voor de dreigende klemsituatie in de elektriciteitsvoorziening in delen van Noord-Holland. Een waarschuwing die daarna steeds is herhaald.

Het negeren van de discrepantie tussen de ambitie om de energievoorziening te verduurzamen en de beperkte capaciteit van de elektriciteitsnetten duurt voort tot op de dag van vandaag. Bij de recente, groots opgezette Regionale Energie Strategieën (RES) bleek opnieuw dat de plannenmakerij onvoldoende rekening houdt met de capaciteit van de elektriciteitsnetten.

Intussen ligt mijn bureau vol met hoogdravende publicaties over de nieuwe samenwerking tussen alle overheidsinstanties, met als rode draad: 'Wij treden op als één overheid naar burger en bedrijven'. Ik zou hier dan eens een beginnetje maken.

Een stop op nieuwe stroomaansluitingen voor een periode van vier jaar is voor het bedrijfsleven niet aanvaardbaar. Daarom kunnen wij het niet laten bij een aanklacht tegen het ontbreken van gecoördineerd overheidsbeleid. Gezamenlijk moeten we nu werken aan oplossingen op korte en langere termijn.

1. Liander - het verantwoordelijke netwerkbedrijf van de overheid - is met handen en voeten aan belemmerende regels gebonden. Het moet de ruimte krijgen om creatieve en innovatieve oplossingen te faciliteren. Te denken valt aan batterij-technologie op bedrijventerreinen en slimme netwerken. Waar we oplossingen kunnen vinden die ook de duurzaamheid dienen, moet we dat natuurlijk vooral doen.

2. Daarnaast moet de overheidsaandeelhouders van Liander het investeringsprogramma versneld uitvoeren om de capaciteit van het stroomnet op korte termijn te vergroten.

3. De provincie Noord-Holland moet samen met netbeheerders en gemeenten genoeg ruimte beschikbaar stellen om de nodige nieuwe leidingen en transformatorstations aan te leggen en de procedures te versnellen.

4. Planning en coördinatie van vraag en aanbod van elektriciteit moeten aanzienlijk verbeterd worden. Bij dit zogenaamde capaciteitsmanagement - het dimmen van elektriciteitsgebruik in periodes van piekbelasting - kan het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland-Noord de helpende hand bieden.

Noord-Holland mag niet op elektriciteitsrantsoen!

.